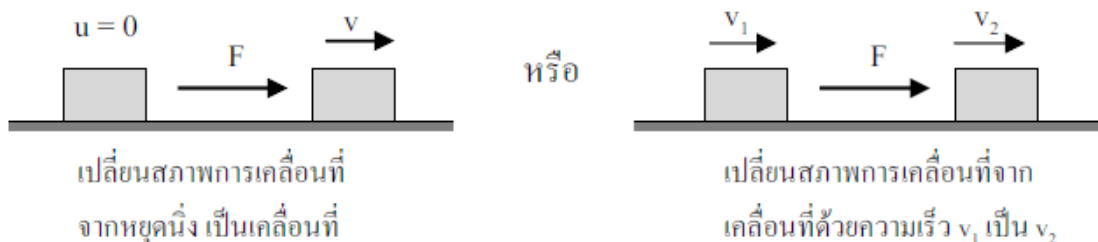

Force Mass & Laws of Motion

แรง มวล และกฎการเคลื่อนที่ Force Mass & Laws of Motion

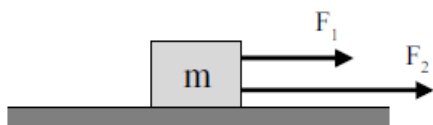
I. นิยามเบื้องต้น

1. แรง ($\vec{F}$) คือ .....

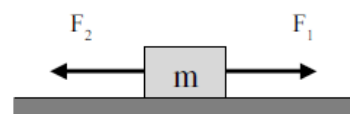

2. แรงลัพธ์ ($\Sigma \vec{F}$) คือ .....

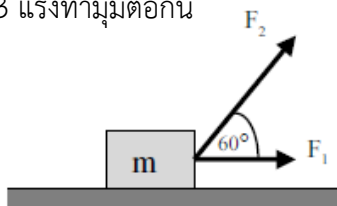
2.1 แรงมีทิศทางเดียวกัน

2.2 แรงมีทิศทางการตรงกันข้าม

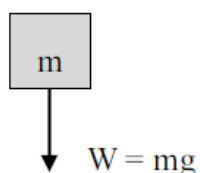
2.3 แรงทำมุมต่อกัน

2. มวล (m) คือ .....

3. น้ำหนัก (w) คือ .....

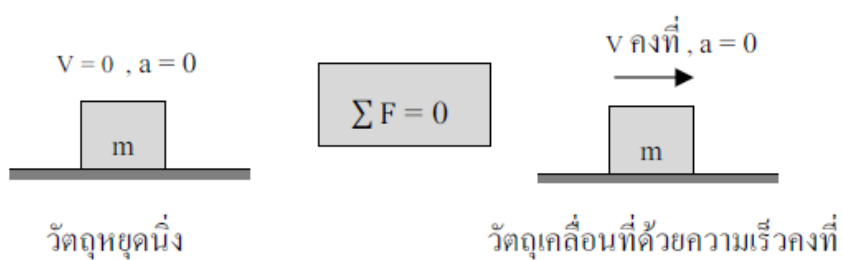
Force Mass & Laws of Motion

II. กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน (Newton's law)

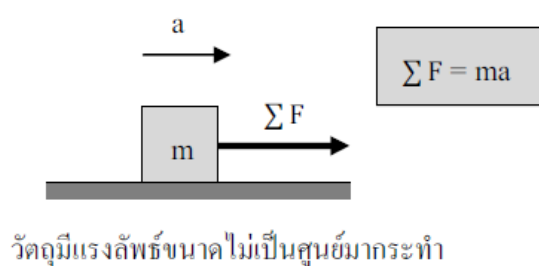

เซอร์ไอแซก นิวตัน (Sir Issac Newton) นักฟิสิกส์ชาวอังกฤษ ได้สรุปเกี่ยวกับการเคลื่อนที่ของวัตถุทั้งที่อยู่ในสภาพอยู่นิ่ง และในสภาพเคลื่อนที่ ดังนี้

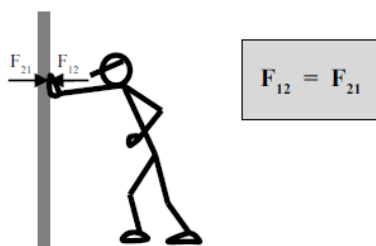
กฎข้อที่ 1 .....

กฎข้อที่ 2 .....

กฎข้อที่ 3 .....

Force Mass & Laws of Motion

แบบฝึกหัด

1. พิจารณาข้อความต่อไปนี้

- ก. ผู้โดยสารที่อยู่ในรถที่กำลังแล่นอยู่ จะเซไปทางขวาเมื่อรถเลี้ยวซ้าย
 ข. นักวิ่ง 100 เมตร ในการแข่งขันซีเกมส์ทุกคนใช้เท้าถีบพุ่งตัวออกไปข้างหน้า เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณปืนให้เริ่มวิ่ง เมื่อนำเหตุการณ์ข้างต้นมาพิจารณาตามกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

เหตุการณ์ใดในข้อ ก. และ ข. จะเป็นไปตามกฎข้อใด ตามลำดับ

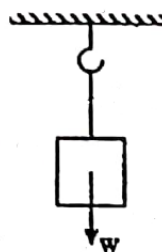
- 1) ข้อ 1 และ 2   2) ข้อ 3 และ 2
 3) ข้อ 1 และ 3   4) ข้อ 2 และ 3

2. ข้อความต่อไปนี้ ข้อใดถูกต้องเสมอ

- 1) วัตถุนบนผิวโลกจะดึงดูดโลกด้วยขนาดเท่ากับน้ำหนักของวัตถุ
 2) เมื่อแรงลัพธ์ที่กระทำต่อวัตถุเป็นศูนย์ วัตถุจะหยุดนิ่งเสมอ
 3) เมื่อแรงลัพธ์ที่กระทำต่อวัตถุไม่เป็นศูนย์ วัตถุจะเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่
 4) แรงกิริยาและแรงปฏิกิริยา มีขนาดเท่ากัน ทิศตรงข้ามจึงทำให้แรงลัพธ์บนวัตถุเป็นศูนย์

3. แขนงวัตถุด้วยเชือกจากเพดาน แรงปฏิกิริยาตามกฎข้อที่ 3 ของนิวตันของแรงซึ่งเป็นน้ำหนักของวัตถุคือแรงใด

- 1) แรงที่เชือกกระทำต่อเพดาน
 2) แรงที่เส้นเชือกกระทำต่อวัตถุ
 3) แรงที่วัตถุกระทำต่อเส้นเชือก
 4) แรงโน้มถ่วงที่วัตถุกระทำต่อโลก

4. วัตถุก้อนหนึ่งมีมวล 20 kg เดิมอยู่นิ่งบนพื้นลื่นต่อมามีแรงมากระทำ ทำให้วัตถุมีความเร็ว 24 m/s ภายในเวลา 8 s จงหาขนาดของแรงนี้

5. วัตถุมวล 5 kg ตกจากตาดฟ้าตึกสูง 100 m อย่างอิสระ จงหาขนาดของแรงที่กระทำกับวัตถุ

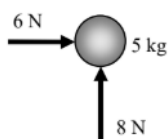
Force Mass & Laws of Motion

6. วัตถุหนึ่งถูกแรง 200 N กระทำ แล้วทำให้เกิดความเร่ง 10 m/s^2 ถ้าวัตถุก้อนนี้ถูกแรง 100 N กระทำ จะเกิดความเร่งเท่าใด

7. แรงขนาดหนึ่งเมื่อกระทำกับวัตถุมวล m_1 ทำให้เกิดความเร่ง 20 m/s^2 เมื่อแรงขนาดเดียวกัน กระทำกับวัตถุมวล m_2 ทำให้เกิดความเร่ง 5 m/s^2 จงหาอัตราส่วนระหว่าง m_1 กับ m_2

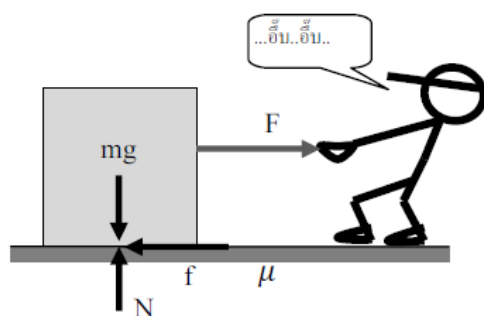
8. แรงขนาด 20 นิวตัน กระทำต่อวัตถุก้อนหนึ่งให้เคลื่อนที่จากจุดหยุดนิ่งในเวลา 10 วินาที วัตถุเคลื่อนที่ไปได้ 50 เมตร วัตถุก้อนนี้มีมวลเท่าใด

9. มวล 5 kg ถูกแรง 6 และ 8 นิวตัน กระทำในแนวตั้งฉากดังรูป จงหาความเร่งของมวลนี้

Force Mass & Laws of Motion

III. แรงเสียดทาน (Frictional force) คือ .....

$$f = \mu N$$

● แรงเสียดทานแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แรงเสียดทานสถิต (f_s) คือ .....
2. แรงเสียดทานจลน์ (f_k) คือ .....

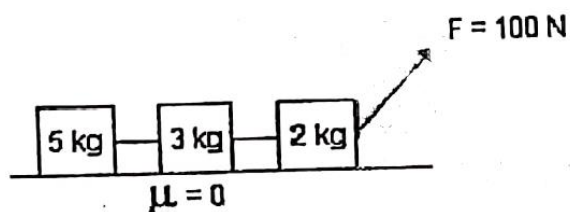
ตัวอย่างที่ 1 ออกแรงในแนวระดับผลักกล่องใบหนึ่งมวล 10 kg ให้เคลื่อนที่แบบโกลไปบนพื้นราบ กล่องเริ่มเคลื่อนที่เมื่อใช้แรงขนาด 70 N หลังจากนั้นกล่องเคลื่อนที่ไปด้วยความเร็วคงที่ ในขณะที่ใช้แรงผลักขนาด 40 นิวตัน จงหา

- ก. แรงเสียดทานสถิตสูงสุดและสัมประสิทธิ์ความเสียดทานสถิตระหว่างผิวกล่องกับพื้น
- ข. แรงเสียดทานจลน์และสัมประสิทธิ์ความเสียดทานจลน์ระหว่างผิวกล่องกับพื้น

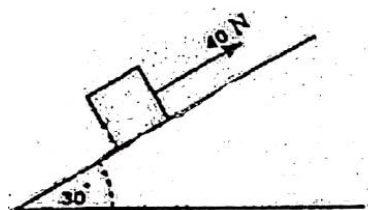
Force Mass & Laws of Motion

แบบฝึกหัด

10. จากรูปจงหาค่าความเร่งของระบบมวล

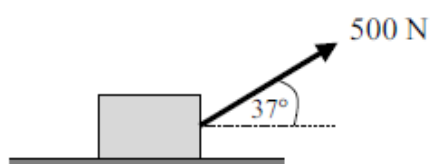

11. วัตถุชิ้นหนึ่งมีมวล 2 kg ถูกดึงให้เคลื่อนที่ขึ้นไปตามพื้นเอียง 30° โดยใช้เส้นเชือก ตามรูป ถ้าความตึงในเส้นเชือกเป็น 40 นิวตัน และแรงเสียดทานมีขนาด 2 นิวตัน ความเร่งของวัตถุและแรงปฏิกิริยาตั้งฉากที่พื้นเอียงกระทำกับวัตถุเป็นเท่าไร

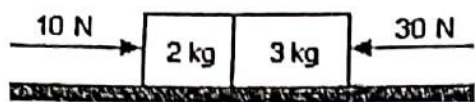
12. ลังใบหนึ่งมวล 120 kg ตกลงมาจากกระดะบะพ้อค้า ที่กำลังแล่นด้วยความเร็ว 20 m/s ถ้าลังใบนี้ไถลตามพื้นถนนไปได้ไกล 50 m จึงหยุด จงหาขนาดแรงต้านทาน จงหาขนาดแรงต้านทานการเคลื่อนที่ของพื้นถนนที่กระทำต่อลัง

13. ออกแรง 500 นิวตัน ทำมุม 37° กับแนวระดับดังรูป ดึงวัตถุมวล 40 kg ซึ่งวางอยู่บนพื้นมีสัมประสิทธิ์ความเสียดทาน 0.4 ให้เคลื่อนที่ไปในแนวระดับ จงหาความเร่งของวัตถุ

Force Mass & Laws of Motion

14. กล่องมวล 2 kg และ 3 kg ถูกแรง 10 N และ 30 N กระทำตามแนวระดับดังรูป ถ้าสัมประสิทธิ์ความเสียดทานของกล่องกับพื้นเท่ากับ 0.3 แรงที่กล่องมวล 3 kg กระทำต่อกล่องมวล 2 kg เป็นกี่ปอนด์

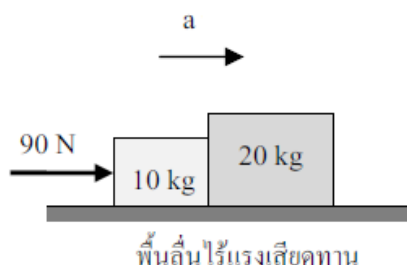

15. ออกแรง 90 N ผลักวัตถุมวล 10 kg ซึ่งอยู่ติดกับมวล 20 kg ให้เคลื่อนที่บนพื้นลื่นดังรูป จงหา

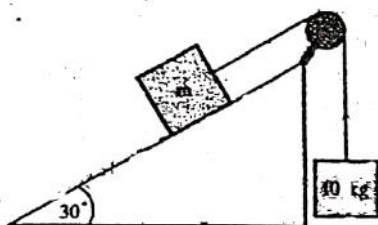
ก. ความเร่งของมวลทั้งสอง

ข. แรงกระทำระหว่างมวลทั้งสอง

ค. ถ้าแรง 90 N กระทำด้านมวล 20 kg ความเร่งและแรงกระทำระหว่างมวลทั้งสองเป็นเท่าใด

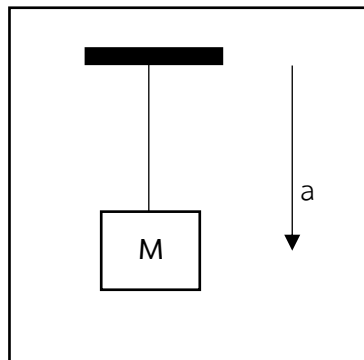
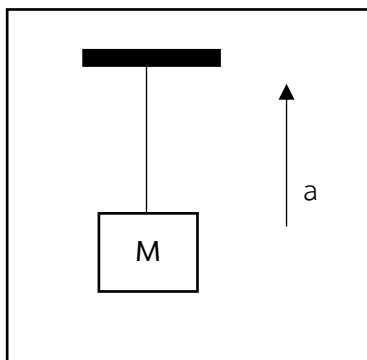

16. มวล m วางบนพื้นเอียงทำมุม 30° กับพื้นราบ ถูกโยงกับมวล 10 kg ด้วยเชือกไร้น้ำหนักซึ่งพาดอยู่บนรอก ดังรูป มวล m กำลังเคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่ง 2 เมตรต่อวินาที² และสัมประสิทธิ์ความเสียดทานจลน์ระหว่างมวลกับพื้นเอียง 0.5 มวล m จะมีค่าเท่าใด

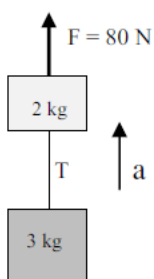
Force Mass & Laws of Motion

- IV. แรงดึงเชือก ในเส้นเชือกมวลเบา แรงดึงเชือกจะมีค่าเท่ากันตลอดความยาวเส้นเชือก และทุกส่วนของเส้นเชือกจะมีแรงดึงซึ่งกันและกัน ทำให้เส้นเชือกตึง

- V. แรงดึงเชือกที่คล้องผ่านรอก แต่ละด้านจะมีค่าเท่ากันเสมอ

ตัวอย่างที่ 2 ออกแรงดึง 80 นิวตัน ดึงวัตถุมวล 2 kg และ 3 kg ขึ้นในแนวตั้ง ดังรูป ถ้าไม่คิดแรงต้านของอากาศ จงหาความเร่งและความตึงในเส้นเชือก

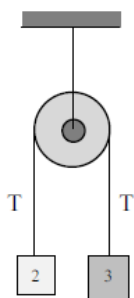

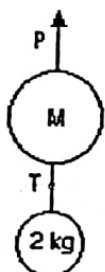
Force Mass & Laws of Motion

แบบฝึกหัด

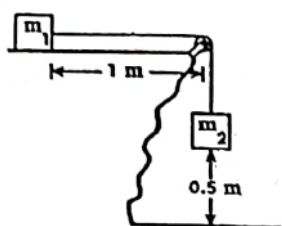
17. มวล 2 kg และ 3 kg แขนงอยู่ที่ปลายเชือกคล้องผ่านรอกลื่นดังรูป ถ้าเชือกและรอกมีมวลน้อยมาก จงหาความเร่งและแรงตึงในเส้นเชือก

18. จากรูป วัตถุมวล M ถูกผูกติดกับวัตถุมวล 2 kg ด้วยเชือกเส้นล่าง ขณะที่วัตถุทั้งสองถูกดึงขึ้นจากเชือกเส้นบนด้วยความเร่ง $a \text{ m/s}^2$ ขนาดแรงตึงของเชือกเส้นล่าง (T) มีค่า 28 N ถ้าในขณะนั้นขนาดแรงตึงเชือกเส้นบน (P) มีค่า 98 N M มีค่าเท่าใด

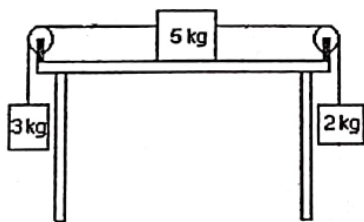

19. มวล 2 kg วางอยู่บนโต๊ะแนวระดับที่ไม่มีความฝืด ห่างจากขอบโต๊ะ 1 เมตร ผูกมวล m_1 ด้วยเชือกคล้องผ่านลูกรอกและถ่วงปลายเชือกด้วยมวล $m_2 = 0.5 \text{ kg}$ ถ้าเดิมเชือกดึง m_2 อยู่สูงจากพื้น 0.5 เมตร แล้วปล่อยให้มวลทั้งสองเคลื่อนที่ จงหาแรงตึงในเส้นเชือก

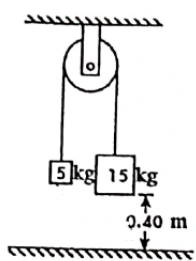

Force Mass & Laws of Motion

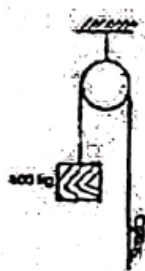
20. วัตถุมวล 5 kg วางอยู่บนโต๊ะที่ไม่มีแรงเสียดทาน ปลายทั้งสองข้างผูกเชือกเบาแล้วคล้องผ่านรอกที่ไม่มีแรงเสียดทาน นำวัตถุมวล 3 และ 2 kg ผูกติดกับปลายเชือกทั้งสองด้าน ดังรูป เมื่อปล่อยให้มวลทั้งหมดเคลื่อนที่ แรงที่เชือกดึงมวล 3 และ 2 kg เป็นเท่าใด

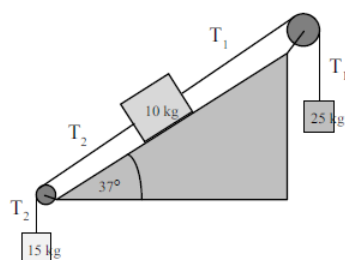
21. วัตถุมวล 5 kg และ 15 kg ผูกแขวนอยู่คนละข้างของเชือกเบาที่คล้องผ่านรอกเบาและหมุนได้คล่อง ดังรูป ถ้าขณะเมื่อเริ่มต้นวัตถุอยู่สูงจากพื้น 0.4 เมตร จงหาว่าวัตถุมวล 15 kg จะตกถึงพื้นในเวลากี่นาที

22. จากรูป วัตถุมีมวล 100 kg และคนที่เกาะเชือกอยู่มีมวล 80 kg ถ้าชายคนนี้ ต้องการดึงมวลให้เคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่ง 2 m/s^2 เขาจะต้องไต่ขึ้นไปตามเชือกด้วยความเร่งเท่าใด

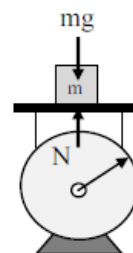
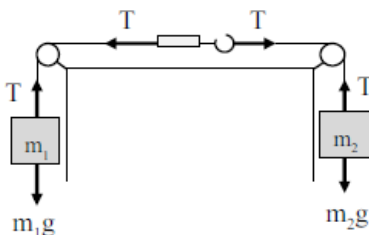
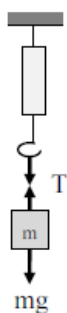

23. จากรูปจงหาความเร่งและแรงดึงเชือกที่ผูกระหว่างมวลแต่ละก้อน ถ้าให้ทุกผิวสัมผัสพื้นลื่น

Force Mass & Laws of Motion

VI. การหาน้ำหนักของวัตถุจากตาชั่งสปริง

แบบฝึกหัด

24. จงหาค่าน้ำหนักที่อ่านจากตาชั่ง เมื่อชายคนหนึ่งมวล 40 kg ยืนบนตาชั่งในลิฟต์ที่เคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่ง 2 m/s^2

25. จากรูปถ้ามวล 1 kg และ 2 kg อยู่บนพื้นราบผิวเกลี้ยง และไม่คิดมวลเครื่องชั่งสปริงและเชือก ค่าที่อ่านได้จากเครื่องชั่งเป็นเท่าไร

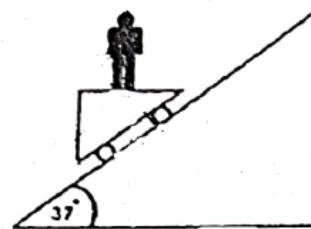

26. นักเรียนคนหนึ่งมีมวล 50 kg ยืนอยู่บนตราชั่งในลิฟต์ที่กำลังเคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่ง 1 m/s^2 ในขณะเดียวกันมือของเขาก็ดึงเชือกที่แขวนอยู่กับเพดานลิฟต์ ถ้าเชือกมีความตึง 150 N เข็มของตาชั่งจะชี้กี่กิโลกรัม

27. หญิงคนหนึ่งหนัก 490 N ยืนอยู่บนเครื่องชั่งในลิฟต์ที่กำลังเคลื่อนที่ลงด้วยอัตราเร่ง 12 m/s^2 ตัวเลขที่ปรากฏบนเครื่องจะมีค่าเท่ากับเท่าไร

Force Mass & Laws of Motion

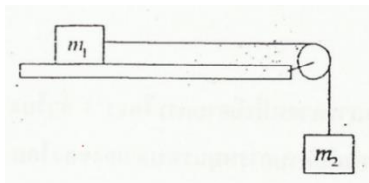
28. นายเป็ดมีมวล 56 กิโลกรัม ยืนอยู่บนเครื่องชั่งซึ่งวางอยู่บนล้อเลื่อน ซึ่งกำลังเครื่องที่ลงตามพื้นเอียงลื่นทำมุม 37° องศา กับแนวระดับ จงหาน้ำหนักของนายเป็ดที่อ่านได้จากเครื่องชั่ง

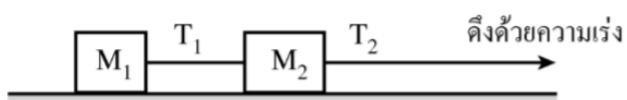
29. จับปลายด้านหนึ่งของตาชั่งที่มีมวล 1 kg ผูกติดอยู่ ตาชั่งสปริงจะอ่านค่าได้เท่าไรถ้าให้วัตถุ
- อยู่นิ่ง
  - เคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่
  - เคลื่อนที่ลงด้วยความเร็วคงที่
  - เคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่ 0.5 m/s^2
  - เคลื่อนที่ลงด้วยความเร็วคงที่ 0.5 m/s^2

Force Mass & Laws of Motion

30. มวลสองก้อนผูกติดกับเชือกที่คล้องบนรอกที่ลื่นและเบา m_1 วางอยู่บนพื้นระดับที่ลื่นและ m_2 แขวนอยู่กับรอก ดังรูป g เป็นอัตราเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก จงหาแรงตึงในเส้นเชือกขณะมวลกำลังเคลื่อนที่

31. (สามัญ 55) กล่องมวล M_1 และ M_2 มีเชือกเบา ๆ ผูกโยงกันดังรูป วางอยู่บนพื้นราบที่มีสัมประสิทธิ์แรงเสียดทานกับกล่องทั้งสองเท่ากัน ถ้าดึงเชือกที่ผูกมวล M_2 ให้มีความเร่งไปทางขวา จงหาอัตราเร็วของขนาดแรงตึงเชือก $\frac{T_2}{T_1}$

32. จากรูปมวล M และ m ซึ่งผูกติดกันด้วยเชือกที่เบามาก เมื่อออกแรง F ดึงมวลทั้ง 2 ก้อน ดังรูป จงหาแรงลัพธ์ที่กระทำต่อมวล M

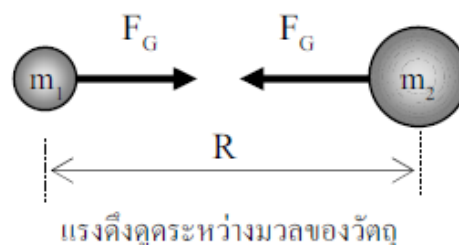
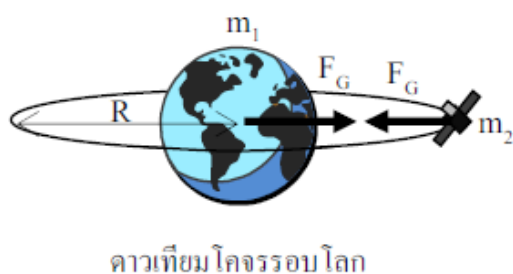

Force Mass & Laws of Motion

VII. กฎแรงดึงดูดระหว่างมวลของนิวตัน

นิวตันได้นำผลการสังเกตของนักดาราศาสตร์ทั้งหลายมาสรุปว่า การที่ดวงจันทร์หรือดาวเทียมโคจรรอบโลก โลกและดาวเคราะห์ต่าง ๆ โคจรรอบดวงอาทิตย์ได้ เนื่องจากมีแรงกระทำระหว่างดวงดาวแต่ละคู่ ซึ่งเป็นแรงดึงดูดระหว่างหรือวัตถุทุกชนิดในเอกภพ

“วัตถุทั้งหลายในเอกภพจะออกแรงดึงดูดซึ่งกันและกัน โดยขนาดของแรงดึงดูดระหว่างวัตถุหนึ่งจะแปรผันตรงกับผลคูณระหว่างมวลวัตถุทั้งสอง และจะแปรผกผันกับกำลังสองของระยะห่างระหว่างวัตถุทั้งสองนั้น”

$$F_G = \frac{Gm_1m_2}{R^2}$$

ตัวอย่างที่ 3 จงหาแรงดึงดูดระหว่างมวลของอนุภาคสองอนุภาค มีมวล 1.0 กิโลกรัม และ 2.0 นาโนกรัม อยู่ห่างกัน 1.0 ไมโครเมตร กำหนด $G = 6.6 \times 10^{-11} \text{ Nm}^2/\text{kg}^2$

Force Mass & Laws of Motion